

EL LLENGUATGE

24.07.76

Una mola important

Sabem que existeixen diverses menes de moles: les moles d'un moli, la mola d'esmol·lar, i encara altres que pertanyen al llenguatge de la fisiologia, de la zoologia o de la botànica. La mola que ara ens interessa, però, és la que designa una cosa massissa i de gros volum o bé un turó escarpat i pla de dalt. En realitat, es tracta de dos sentits afins o paral·lels d'una mateixa paraula. Per tant, no resulta gens justificat que si fem referència a la Mola de Sant Llorenç del Munt o bé a la Mola de Coldejou, en canvi, referint-nos a un gran edifici, en parlem com d'una «mole» imponent. Es tracta, també, en aquest cas, d'una mola, d'una mola imponent. I el fet és més greu perquè si realment es tractava —suposem-ho— d'una «mole», amb e final, aquesta e final s'hauria de pronunciar exactament igual que la de paraules com ara mare, llebre o febre, és a dir, amb so de vocal neutra —a les zones del nostre domini lingüístic on la a i la e àtones tenen aquest so comú. I el que realment s'esdevé —i això és el que assenyalen i que intentem combatre— és que «mole» —una «mole» imponent— es pronuncia molt sovint amb una e final. Repetim, per tant, que la forma correcta és, en tot cas, mola, que es pronuncia com ara bola o viola.

Un cas anàleg és el de paraules com ara pesta (epidèmia) i posa (actitud). Algú pronuncia aquests mots amb e final i suposem que si els havia d'escriure ho faria de la mateixa manera: «peste» i «pose». Cal que recordi especialment que pesta i posa, com mola, s'escriuen amb a final, amb la qual cosa la pronunciació ja no li presentarà mai cap dubte.

ALBERT JANE